Európai Parlament
2024-2029

ELFOGADOTT SZÖVEGEK

P10_TA(2026)0050

Az alvállalkozói láncoknak és a közvetítők szerepének kezelése a munkavállalók jogainak védelme érdekében

Az Európai Parlament 2026. február 12-i állásfoglalása az alvállalkozói láncoknak és a közvetítők szerepének kezeléséről a munkavállalók jogainak védelme érdekében (2025/2133(INI))

Az Európai Parlament,

– tekintettel az Európai Unió Alapjogi Chartájának 16. és 31. cikkére,

– tekintettel a szociális jogok európai pillérére,

– tekintettel az (EU) 2018/957 irányelvvel módosított, a munkavállalók szolgáltatások nyújtása keretében történő kiküldetéséről szóló, 1996. december 16-i 96/71/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre[1],

– tekintettel a munkavállalók szolgáltatások nyújtása keretében történő kiküldetéséről szóló 96/71/EK irányelv érvényesítéséről és a belső piaci információs rendszer keretében történő igazgatási együttműködésről szóló 1024/2012/EU rendelet (az IMI-rendelet) módosításáról szóló, 2014. május 15-i 2014/67/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvre[2],

– tekintettel (EU) 2024/1712 irányelv által módosított, az emberkereskedelem megelőzéséről, és az ellene folytatott küzdelemről, az áldozatok védelméről, valamint a 2002/629/IB tanácsi kerethatározat felváltásáról szóló, 2011. április 5-i 2011/36/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvre[3],

– tekintettel az illegálisan tartózkodó harmadik országbeli állampolgárokat foglalkoztató munkáltatókkal szembeni szankciókra és intézkedésekre vonatkozó minimumszabályokról szóló, 2009.

---

1 HL L 18., 1997.1.21., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1996/71/oj.
2 HL L 159., 2014.5.28., 11. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/67/oj.
3 HL L 101., 2011.4.15., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/36/oj.

június 18-i 2009/52/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre[4] (a továbbiakban: munkáltatókkal szembeni szankciókról szóló irányelv),

– tekintettel a közbeszerzésről és a 2004/18/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2014. február 26-i 2014/24/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvre[5],

– tekintettel a fenntarthatósággal kapcsolatos vállalati átvilágításról, valamint az (EU) 2019/1937 irányelv és az (EU) 2023/2859 rendelet módosításáról szóló, 2024. június 13-i (EU) 2024/1760 európai parlamenti és tanácsi irányelvre[6],

– tekintettel a munkavállalók szolgáltatások nyújtása keretében történő kiküldetéséről szóló 96/71/EK irányelv módosításáról szóló, 2018. június 28-i (EU) 2018/957 európai parlamenti és tanácsi irányelv alkalmazásáról és végrehajtásáról szóló, 2024. április 30-i bizottsági jelentésre (COM(2024)0320),

– tekintettel „Az Európai Munkaügyi Hatóság (ELA) értékelése” című, 2025. május 26-i bizottsági jelentésre (COM(2025)0256),

– tekintettel „Az Európai Unió 2021–2027-es munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi stratégiai kerete Munkahelyi biztonság és egészségvédelem a munka változó világában” című, 2020. december 3-i bizottsági közleményre (COM(2021)0323), többek között a munkával összefüggő uniós halálesetekre vonatkozó zéró-elképzelés megközelítésre,

– tekintettel a Bizottságnak a „Making Socially Responsible Public Procurement Work – 71 Good Practice Cases” című, 2020. májusi kiadványára[7],

– tekintettel az Európai Munkaügyi Hatóság 2025. évi, „Posting of third-country nationals: Contracting chains, recruitment patterns, and enforcement issues” című jelentésére[8],

– tekintettel az Európai Munkaügyi Hatóság 2023. februári, „Cooperation practices, possibilities and challenges between

---

4 HL L 168., 2009.6.30., 24. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/52/oj.

5 HL L 94., 2014.3.28., 65. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/24/oj.

6 HL L, 2024/1760, 2024.7.5., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1760/oj.

7 https://data.europa.eu/doi/10.2826/844552.

8 https://www.ela.europa.eu/sites/default/files/2025-03/ELA-posting-third-country-nationals-report.pdf.

Member States – specifically in relation to the posting of third-country nationals” című jelentésére[9],

– tekintettel az Európai Munkaügyi Hatóság 2023. szeptember 20-i, „Construction sector: Issues in information provision, enforcement of labour mobility law, social security coordination regulations, and cooperation between Member States” című jelentésére[10],

– tekintettel az Europol 2024. decemberi, „Leveraging legitimacy: How the EU’s most threatening criminal networks abuse legal business structures” című jelentésére,

– tekintettel a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO) „Guidelines on general principles of labour inspection” című dokumentumának 10. cikkére,

– tekintettel a magán-munkaközvetítő ügynökségekről szóló ILO-egyezményre (1997. évi 181. sz. egyezmény),

– tekintettel az építkezéssel kapcsolatos biztonsági és egészségügyi kérdésekről szóló ILO-egyezményre (1988. évi 167. sz. egyezmény),

– tekintettel „Az európai társadalombiztosítási kártya bevezetéséről a szociális biztonság területén a digitális jogérvényesítés és a méltányos mobilitás javítása érdekében” című, 2021. november 25-i állásfoglalására[11],

– tekintettel „A szerkezetátalakítási folyamatok szociális és foglalkoztatási szempontjai: a munkahelyek és a munkavállalói jogok védelmének szükségessége” című, 2025. március 13-i állásfoglalására[12],

– tekintettel az Európai Munkaügyi Hatóság megbízatásának felülvizsgálatáról szóló, 2024. január 18-i állásfoglalására[13],

– tekintettel a közbeszerzésről szóló, 2025. szeptember 9-i állásfoglalására[14],

– tekintettel a szociális jogok európai pillérének jövőjéről szóló, 2024. április 16-i La Hulpe-i nyilatkozatra,

---

9 https://www.ela.europa.eu/sites/default/files/2023-04/ela-report-posting-third-country-nationals.pdf.

10 https://www.ela.europa.eu/en/publications/construction-sector-issues-information-provision-enforcement-labour-mobility-law.

11 HL C 224., 2022.6.8., 81. o.

12 HL C, C/2025/3156, 2025.6.20., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3156/oj.

13 HL C, C/2024/5741, 2024.10.17., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5741/oj.

14 Elfogadott szövegek, P10_TA(2025)0174.

– tekintettel a szociális partnerek Val Duchesse-i csúcstalálkozójának a virágzó európai szociális párbeszédről szóló, 2024. január 31-i háromoldalú nyilatkozatára,

– tekintettel „Az európai vállalatközi élelmiszer- és nemélelmiszer-ellátási lánc mentén alkalmazott tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról” című, 2013. január 31-i bizottsági zöld könyvre (COM(2013)0037),

– tekintettel a „Versenyképességi iránytű az EU számára” című, 2025. január 29-i bizottsági közleményre (COM(2025)0030),

– tekintettel az Eurofound hatodik európai munkakörülmény-felmérésére,

– tekintettel Mario Draghi „Az európai versenyképesség jövője” című, 2024. szeptember 9-i jelentésére (a továbbiakban: Draghi-jelentés),

– tekintettel Enrico Letta „Jóval több mint piac – Gyorsaság, biztonság, szolidaritás: az egységes piac megerősítése valamennyi európai polgár fenntartható jövője és jóléte érdekében” című, 2024. április 17-i jelentésére (a továbbiakban: Letta-jelentés),

– tekintettel az EU által a Bizottság számára a 2024–2029-es időszakra vonatkozóan meghatározott politikai prioritásokkal és a harmadik országbeli állampolgárok tisztességes kiküldetésével kapcsolatban Hollandia, Belgium, Dánia, Németország, Olaszország, Lettország és Luxemburg által 2025. február 14-én benyújtott állásfoglalásra,

– tekintettel a Bíróság C-298/15. sz., „Borta” UAB kontra Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija VĮ ügyben 2017. április 5-én hozott, közbeszerzéssel kapcsolatos ítéletére[15],

– tekintettel a munkaerő-kizsákmányolás, a kényszermunka és a be nem jelentett munkavégzés elleni küzdelemre irányuló nemzeti stratégiákra[16],

– tekintettel eljárási szabályzata 55. cikkére,

---

15 A Bíróság 2017. április 5-i ítélete, „Borta” UAB kontra Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija VĮ, C-298/15, ECLI:EU:C:2017:266.

16 Lásd például: Német Szövetségi Munkaügyi és Szociális Minisztérium: Nationaler Aktionsplan gegen Arbeitsausbeutung und Zwangsarbeit (2025); Olasz Munkaügyi és Szociálpolitikai Minisztérium: Piano nazionale per la lotta al lavoro sommerso (2022); Spanyol Szociális Biztonsági, Migrációs, és a Társadalmi Befogadásért Felelős Minisztérium: Plan de Acción contra el Trabajo Forzoso (2021); Svéd kormány: Nationell strategi mot arbetslivskriminalitet (2022), továbbá: Norvég kormány: Strategi mot arbeidslivskriminalitet (2021).

– tekintettel a Belső Piaci és Fogyasztóvédelmi Bizottság véleményére,

– tekintettel a Foglalkoztatási és Szociális Bizottság jelentésére (A10-0256/2025),

A. mivel a szociális jogok európai pillérének 5. alapelve emlékeztet arra, hogy a munkaviszony jellegétől és időtartamától függetlenül a munkavállalóknak joguk van a tisztességes és egyenlő bánásmódhoz a munkafeltételek, a szociális védelemben való részesülés és a képzésben való részvétel tekintetében; mivel arra is emlékeztet, hogy meg kell akadályozni a munkafeltételek tekintetében bizonytalanságot eredményező munkaviszonyok kialakulását;

B. mivel a határokon átnyúló szolgáltatásnyújtás szabadsága az egységes piac négy alapelvének egyike, és mivel az alvállalkozásba adás a szolgáltatásnyújtás és a letelepedés szabadságának részét képezi; mivel az EU-nak meg kell őriznie és fokoznia kell versenyképességét annak érdekében, hogy a vállalkozások boldogulhassanak, különös tekintettel a kis- és középvállalkozásokra (kkv-k); mivel emellett olyan egyértelmű és arányos szabályokat kell létrehoznia, amelyek nem okoznak szükségtelen terheket, és meg kell erősítenie a végrehajtást;

C. mivel a munkaerő-kizsákmányolás és a munkaerővel való visszaélés komoly problémát jelent az EU munkaerőpiacán a kockázatos ágazatokban, amely különböző formákban jelenik meg, többek között, de nem kizárólagosan munkával kapcsolatos bűncselekmények, be nem jelentett munkavégzés, illegális munkavégzés, szürkegazdaság, szociális dömping, munkaerő-kizsákmányolás és modern rabszolgaság formájában;

D. mivel egy ágazatokban nagyobb a munkaerő-kizsákmányolás és a munkaerővel való visszaélés kockázata, például az építőipar, a mezőgazdaság, a vendéglátás, a házimunka, a szállítás és a logisztika, a hús- és élelmiszer-feldolgozás, a takarítási szolgáltatások és az ápolás-gondozás területén[17]; mivel a nők aránytalanul nagy számban képviseltetik magukat az alvállalkozásba adott és kiközvetített tevékenységek terén, különösen az ápolási-gondozási, takarítási és vendéglátóipari ágazatban;

E. mivel a munkaerő-kizsákmányolás és a munkaerővel való visszaélés következményei túlmutatnak azon, hogy a munkavállalók tisztességtelen és nem biztonságos munkakörülményekkel, nem megfelelő bérekkel, siralmas szálláshelyekkel és bizonytalan foglalkoztatással szembesülnek, hiszen azok azokat a vállalkozásokat

---

17 Európai Bizottság, negyedik jelentés az emberkereskedelem elleni küzdelem terén elért eredményekről (COM(2022)0736); Európai Bizottság, ötödik jelentés az emberkereskedelem elleni küzdelem terén elért eredményekről (COM(2025)0008).

– különösen kkv-kat – is érintik, amelyek tisztességtelen versenynek és piaci torzulásoknak vannak kitéve az egységes piacon;

F. mivel az Europol kiemeli, hogy a legkártékonyabb bűnözői hálózatok 86%-a bűnözői tevékenységének részeként legális üzleti struktúrákat használ, ami az egységes piacon komoly fenyegetést jelent a tisztességes versenyre nézve; mivel a Bizottság elemzése, valamint az Európai Munkaügyi Hatóság operatív meglátásai rámutatnak a munkaerő-kizsákmányolás és a visszaélések megnövekedett kockázatára a hosszú és összetett alvállalkozói láncokhoz, valamint a munkaerő-közvetítés csalárd formáihoz kapcsolódóan[18];

G. mivel a munkaerő-kizsákmányolás kockázatának kitett legtöbb ágazatban közös változó a magas munkaintenzitás és a hosszú és összetett, vertikális és horizontális alvállalkozói láncok[19], ami aláássa az átláthatóságot, a szociális partnerek szerepét, az alkalmazandó kollektív szerződéseket és a munkahelyi demokráciát; mivel a magas kockázatú ágazatokban gyakori a munkaerő-közvetítőktől, a kiküldött munkavállalóktól, az uniós utazó munkavállalóktól és a nem uniós állampolgároktól való erős függés is; mivel egyes atipikus foglalkoztatási formák és a határokon átnyúló összetett megállapodások elmoshatják a felelősségi köröket, akadályozhatják a figyelemfelkeltést, és megnehezíthetik az alkalmazandó munkajog és a kollektív szerződések végrehajtását, valamint a munkavállalási engedélyek, a társadalombiztosítási járulékok, az adófizetés és a munkavállalók személyazonosságának ellenőrzését;

H. mivel a munkahelyi egészségvédelemre és biztonságra vonatkozó jogszabályoknak való meg nem felelés a munkaerő-kizsákmányolás szerves részét képezi, ami aláássa a Bizottság 2021–2027-es munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi stratégiai keretében meghatározott, a munkával összefüggő halálesetekre vonatkozó „zéró-elképzelés” megközelítést; mivel a 167. sz. ILO-egyezmény a fővállalkozók feladatává teszi a munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi intézkedések összehangolását;

---

18 ELA, *Posting of third-country nationals: contracting chains, recruitment patterns, and enforcement issues* (2025); ELA, *Counteracting undeclared work and labour exploitation of third-country national workers* (2021); ELA, *Tackling undeclared work in supply chains – Learning Resource Paper* (2022); A Bizottság jelentése a munkavállalók szolgáltatások nyújtása keretében történő kiküldetéséről szóló 96/71/EK irányelv módosításáról szóló, 2018. június 28-i (EU) 2018/957 európai parlamenti és tanácsi irányelv alkalmazásáról és végrehajtásáról (COM(2024)0320).

19 A Bizottság „Iránymutatás az Európai Unió működéséről szóló szerződés 101. cikkének a horizontális együttműködési megállapodásokra való alkalmazhatóságáról” című közleménye (HL C 259., 2023.7.21., 1. o.).

I. mivel a csalárd és bűnöző szereplők európai munkahelyeken való megjelenése biztonsági kockázatokat is felvet, különösen akkor, ha olyan kritikus ágazatokat érint, mint a közlekedés és a logisztika, az építőipar, az energia és az egészségügy, illetve az olyan tevékenységek, amelyek hozzáférést biztosítanak biztonsági szempontból érzékeny munkahelyekhez, ideértve különösen a takarítást és a karbantartást;

J. mivel Bizottság[20] és az Európai Munkaügyi Hatóság esettanulmánya[21] szerint a harmadik országbeli munkavállalók kiküldetésének mértéke egyre növekszik, és a kiküldött munkavállalók egynegyede harmadik országbeli állampolgár; mivel az utazó és migráns munkavállalók, köztük a harmadik országokból származó munkavállalók különösen ki vannak téve a munkaerő-kizsákmányolásnak és a munkával kapcsolatos bűncselekményeknek, és gyakran a vízumoktól, a túlzott munkaerő-felvételi díjaktól, az utazásszervezéstől és a szállástól való függőség spiráljába kerülnek; mivel a harmadik országbeli állampolgárok általában kisebb valószínűséggel szerveznek szakszervezetet vagy csatlakoznak ahhoz, és nehézebben férnek hozzá az igazságszolgáltatási rendszerhez és jogaik védelméhez;

K. mivel egyre gyakoribb az a csalárd toborzási gyakorlat, amelynek során nem uniós állampolgárokat nem a foglalkoztató tagállamban végzendő munkára, hanem kizárólag más tagállamba történő kiküldés céljából vesznek fel; mivel az ELA szerint ez egyre nagyobb kihívást jelent a jogérvényesítés szempontjából[22];

L. mivel a horizontális és vertikális alvállalkozás számos ágazatban alapvető gyakorlatot jelent, különösen nagyszabású projektek esetén, ami megkönnyíti a speciális szakértelemhez való rugalmas hozzáférést, és költséghatékony módon kezeli a sajátos igényeket; mivel az alvállalkozásba adás a foglalkoztatási környezet fontos eleme, különösen a kkv-k és a mikrovállalkozások esetében; mivel az alvállalkozás hozzáadott értéket teremthet az ajánlatkérő szervek számára, és fokozhatja a hatékonyságot és az innovációt, különösen a globális versenynek kitett ágazatokban; mivel az alvállalkozásba adás

---

20 Európai Bizottság: A Foglalkoztatás, a Szociális Ügyek és a Társadalmi Befogadás Főigazgatósága, EFTHEIA, HIVA-KU Leuven, IRIS, Milieu és WIIW, Posting of workers – Collection of data from the prior declaration tools – Reference year 2022, az Európai Unió Kiadóhivatala, 2024.

21 Az ELA jelentése a kiküldött harmadik országbeli állampolgárok szerződéses láncairól és munkaerő-felvételi mintáiról, 2025. március, valamint az ELA jelentése a tagállamok közötti együttműködési gyakorlatokról, lehetőségekről és kihívásokról – különösen a harmadik országbeli állampolgárok kiküldetésével kapcsolatban, 2023. február.

22 Az ELA jelentése: „Posting of third-country nationals: contracting chains, recruitment patterns, and enforcement issues”, 2025.

önmagában nem problematikus, különösen akkor, ha különleges kompetenciákra van szükség; mivel a jól működő alvállalkozásba adás fontos az EU-n belüli tisztességes verseny szempontjából, és különösen hasznos a kkv-k számára; mivel az alvállalkozásba adás mértéke ágazatonként és vállalkozásonként jelentősen eltér;

M. mivel azonban a hosszú és összetett alvállalkozói láncok torzíthatják a tisztességes versenyt, elfedhetik az elszámoltathatóságot, alááshatják a munkavállalók jogait, továbbá növelhetik a csalással, a munkaerő-kizsákmányolással, a bűnözők beszivárgásával és a munkavállalók munkahelyi egészségvédelmével és biztonságával kapcsolatos kockázatokat, különösen a magas kockázatú ágazatokban és határokon átnyúló helyzetekben; mivel bizonyos esetekben a kiterjesztett alvállalkozói megállapodások átláthatóságának és felügyeletének hiánya megnehezítheti az ajánlatkérő szervek számára az alkalmazandó uniós és nemzeti jognak való megfelelés biztosítását;

N. mivel az alvállalkozásba adást korlátozó szabályok hatással lehetnek a vállalkozások értékláncára, különösen a globális versenynek kitett ágazatokban; mivel ezeket az intézkedéseket egyensúlyba kell hozni az olyan ágazatokban működő kkv-k védelmének szükségességével, ahol alacsony a visszaélésszerű alvállalkozásba adás kockázata, és a magas kockázatú ágazatokkal ellentétben nincs szükség az alvállalkozói láncok korlátozására; mivel az alvállalkozói láncokban az egyetemleges felelősség kettős szerepet tölt be, egyrészt jogorvoslati lehetőséget biztosít a kizsákmányolt munkavállalók számára, másrészt arra ösztönzi a vállalkozókat, hogy önként csökkentsék az alvállalkozó lánc hosszát és összetettségét;

O. mivel egyes tagállamok jogszabályokat fogadtak el, amelyek korlátozzák az alvállalkozói láncok hosszát, vagy bizonyos ágazatokban teljesen megtiltják az alvállalkozást[23], ami növelte a közvetlenül alkalmazott munkavállalók számát; mivel a Bizottság úgy véli, hogy az alvállalkozói láncokban a szintek számának korlátozása és/vagy az alvállalkozói felelősség kiterjesztése a teljes láncra segítheti a tagállamokat mint a munkavállalók kiküldetésére vonatkozó szabályok érvényesítéséért felelős fő szereplőket és adott esetben a szociális partnereket abban, hogy arányos és megkülönböztetésmentes módon növeljék az átláthatóságot és a

---

23 Európai Bizottság: A Foglalkoztatás, a Szociális Ügyek és a Társadalmi Befogadás Főigazgatósága, ECORYS, HIVA-KU Leuven, Spark Legal and Policy Consulting és Wmp consult, Study supporting the Monitoring of the Posting of Workers Directive 2018/957/EU and of the Enforcement Directive 2014/67/EU – The situation of temporary cross-border mobile workers and workers in subcontracting chains, az Európai Unió Kiadóhivatala, 2024.

felelősséget az alvállalkozói láncokban[24]; mivel néhány vállalkozás önként korlátozta alvállalkozói láncainak hosszát;

P. mivel a munkaerő-közvetítés gyakorlatát az uniós jog nem határozza meg, kivéve a munkaerő-kölcsönzés keretében történő munkavégzést[25]; mivel a munkaerő-közvetítésnek számos formája lehet, hiszen foglalkozhatnak munkaerő-közvetítéssel régóta működő vállalkozások és egyéni toborzók is; mivel informális közvetítők és idénymunka-szervezők is álcázhatják magukat munkaerő-közvetítőnek;

Q. mivel a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokat – többek között a fenntartható termelés költségei alatti beszerzést, a rövid átfutási idők előírását és a késedelmes fizetést – a jogosulatlan alvállalkozásba adás fő tényezőiként azonosították; mivel az alvállalkozói szerződések révén közbeszerzési szerződésekben részt vevő kkv-k gyakran ki vannak szolgáltatva a fővállalkozók késedelmes kifizetéseinek;

R. mivel azokban az ágazatokban, ahol gyakori az alvállalkozásba adás, az a gyakorlat (az úgynevezett jogátruházás), amely garantálja, hogy az új vállalkozó átvegye a munkavállalókat, a munkavállalók jogainak és munkafeltételeinek megőrzése mellett, alapvető biztosítékot jelent a foglalkoztatás stabilitásának védelme, az egészségügyi és biztonsági előírások betartása, valamint a szociális dömping megelőzése szempontjából;

S. mivel egyes esetekben a szabályozatlan vagy álcázott munkaerő-közvetítőket a munkajog és a munkáltatói felelősség elfedésére és megkerülésére használják, különösen a magas kockázatú ágazatokban; mivel a visszaélésszerű toborzási és közvetítési gyakorlatok gyakran együtt járnak információk visszatartásával vagy meghamisításával, az írásbeli szerződések rendelkezésre bocsátásának elmulasztásával, jogellenes toborzási díjak kiszabásával, túlzott mértékű szállásköltségek bérekből való levonásával, a szállítás, a képzés, a felszerelés vagy a munkavállalási engedélyek kapcsán felmerült költségek munkavállalóknak való felszámításával, az útlevelek elkobzásával, illetve a kényszermunkával vagy szakszervezetek gyengítésével; mivel a jobb

---

24 A Bizottság jelentése a munkavállalók szolgáltatások nyújtása keretében történő kiküldetéséről szóló 96/71/EK irányelv módosításáról szóló, 2018. június 28-i (EU) 2018/957 európai parlamenti és tanácsi irányelv alkalmazásáról és végrehajtásáról (COM(2024)0320).

25 A Bizottság jelentése a munkavállalók szolgáltatások nyújtása keretében történő kiküldetéséről szóló 96/71/EK irányelv módosításáról szóló, 2018. június 28-i (EU) 2018/957 európai parlamenti és tanácsi irányelv alkalmazásáról és végrehajtásáról (COM(2024)0320).

és célzott munkaügyi ellenőrzések segíthetnek az ilyen jogsértések elleni küzdelemben;

T. mivel e kihívásokra válaszul több uniós ország munkaerő-kizsákmányolás elleni küzdelemre irányuló nemzeti cselekvési terveket és szakpolitikákat fogadott el, amelyek az alvállalkozói láncokban és a munkaerőpiaci közvetítők által elkövetett visszaélések kezelésére irányuló intézkedéseket is magukban foglalnak[26];

U. mivel e kihívásokra válaszul a szociális partnerek uniós, nemzeti és helyi szinten, valamint ágazati és ágazatközi szinten intézkedéseket hoztak a visszaélésszerű alvállalkozói és munkaerő-közvetítési gyakorlatokkal kapcsolatos kérdések kezelésére, többek között kollektív tárgyalások és a komoly vállalkozások és a munkavállalói jogok védelmét célzó közös kezdeményezések révén;

V. mivel a polgári légi közlekedésben már külön jogszabály szabályozza az alvállalkozásba adást, beleértve a légi járművek lízingjét, a személyzetet, a karbantartást és a biztosítást, más néven a „légi jármű teljes bérletét”; mivel egyre gyakoribbá vált a légi jármű teljes bérlete, és már nem csak a csúcsidőszakokban használják a kapacitás feltöltésére; mivel a légi szolgáltatásokról szóló rendelet[27] közelgő felülvizsgálata során a Bizottságnak foglalkoznia kell a légi járművek teljes bérletével kapcsolatos problémákkal;

W. mivel a Bizottság kiemeli a norvég Skien-modellt[28], amelyet Skien önkormányzata, a szakszervezetek és a munkáltatói szervezetek közösen dolgoztak ki, és amely szigorú korlátozásokat tartalmaz a hosszú alvállalkozói láncokra, valamint az ideiglenes munkaerő alkalmazásának előzetes jóváhagyására vonatkozóan azzal a céllal,

---

26 Például Svédország (https://www.regeringen.se/contentassets/f6f461b310984b598ee4f7a2d83350d0/nationell-strategi-mot-arbetslivskriminalitet.pdf), Finnország (https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/165395/TEM_2024_5.pdf), Olaszország, Németország (https://www.bmas.de/DE/Service/Presse/Meldungen/2025/nationaler-aktionsplan-gegen-arbeitsausbeutung-und-zwangsarbeit-beschlossen.html), Spanyolország és Norvégia (https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/strategi-mot-arbeidslivskriminalitet-2021/id2831867/).

27 Az Európai Parlament és a Tanács 1008/2008/EK rendelete (2008. szeptember 24.) a Közösségben a légi járatok működtetésére vonatkozó közös szabályokról (HL L 293., 2008.10.31., 3. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2008/1008/oj).

28 Európai Bizottság: Kkv-ügyi Végrehajtó Ügynökség, Making socially responsible public procurement work – 71 good practice cases, Kiadóhivatal, 2020.

hogy biztosítsa az elszámoltathatóságot és a tisztességes munkakörülményeket a nagy kockázatú ágazatokban;

X. mivel a tagállamok, a Bizottság és a szociális partnerek a La Hulpe-i nyilatkozatban kötelezettséget vállaltak arra, hogy különös figyelmet fordítanak az alvállalkozás és a munkaerő-kölcsönzés terén hozott intézkedésekre, elismerve, hogy e két jelenség közös kihívások elé állítja az európai munkaerőpiacokat; mivel a Letta-jelentés hangsúlyozza, hogy a kizsákmányolás és a visszaélések megelőzése érdekében sürgősen szabályozni kell az alvállalkozói gyakorlatokat; mivel a jelentés figyelmeztet arra, hogy az ellenőrizetlen alvállalkozói láncok a munkaügyi normák gyengüléséhez, szociális dömpinghez és a tisztességes verseny aláásásához, valamint az egészségvédelmi és biztonsági kötelezettségek megsértéséhez vezethetnek;

Y. mivel a 2014/67/EU irányelv 12. cikke értelmében a tagállamok kötelesek az építőiparban bevezetni az alvállalkozói felelősséget a munkavállalók kiküldetése kapcsán, és 12. cikkének (1) bekezdése lehetőséget biztosít a tagállamok számára, hogy azt más ágazatokra is kiterjesszék, és szigorúbb felelősségi szabályokat vezessenek be;

Z. mivel a legtöbb tagállamban léteznek jogszabályok az alvállalkozói láncokra és a munkaügyi közvetítőkre vonatkozóan, amelyek figyelembe veszik a nemzeti sajátosságokat; mivel azonban a szabályozás szintje tagállamonként jelentősen eltér, ami az egységes piac széttagoltságához vezet; mivel az alvállalkozói láncok és a munkaerő-közvetítők szabályozására vonatkozó belső piaci szabályok alkalmazásával kapcsolatos eltérő értelmezések miatt továbbra is kihívások állnak fenn; mivel a 2014/24/EU irányelv nem biztosít elegendő eszközt az ajánlatkérő szervek számára ahhoz, hogy hatékonyan kezeljék a közbeszerzési szerződések nemteljesítését, és egyes esetekben még akadályozza is a proaktív intézkedéseket hozni kívánó hatóságokat;

AA. mivel a be nem jelentett munkavégzés, az emberkereskedelem és a munkaerő-kizsákmányolás elleni küzdelem szigorú munkaügyi ellenőrzéseket, határokon átnyúló ellenőrzéseket és a munkaerő-közvetítők szigorú engedélyezését vagy nyilvántartásba vételét teszi szükségessé; mivel a jelenlegi szabályok végrehajtása és a tagállamok közötti jobb együttműködés segíthet az alvállalkozás és a munkaerő-közvetítés visszaélésszerű formáival kapcsolatos problémák kezelésében;

A munkaerő-kizsákmányolás megelőzése

1. hangsúlyozza, hogy átfogó uniós megközelítésre van szükség a munkaerő-kizsákmányolás, többek között az ahhoz kapcsolódó illegális munka és szervezett bűnözés, valamint az üzleti gyakorlatok visszaélésszerű formái, nevezetesen a visszaélésszerű alvállalkozás és a munkaerő-közvetítés kezelése terén; ezért e problémák

leküzdésére uniós stratégiát szorgalmaz, amelynek hatása tagállamonként és ágazatonként eltérő lehet; hangsúlyozza, hogy a munkaerő-kizsákmányolás nemcsak a munkavállalói jogokat és az emberi jogokat sérti, hanem a vállalkozások közötti tisztességes versenyt is aláássa; ezzel összefüggésben üdvözli a Bizottság azon kötelezettségvállalását, hogy 2026-ban méltányos mobilitási csomagot terjeszt elő; emlékeztet arra, hogy az európai vállalatok versenyképességének megerősítésére, az egyszerűsítésre és a szükségtelen adminisztratív terhek csökkentésére irányuló átfogó célkitűzések nem vezethetnek a munkavállalók alacsonyabb szintű védelméhez; hangsúlyozza, hogy a munkavállalói jogok hatékony védelmének garantálása és az egységes piacon egyenlő versenyfeltételek biztosítása érdekében a meglévő munkaügyi jogszabályok szigorúbb érvényesítésére van szükség;

2. emlékeztet azokra a kihívásokra, amelyekkel egyes tagállamok az egységes piaci szabályok eltérő értelmezése miatt szembesülnek az alvállalkozás nemzeti szintű szabályozása terén, például az alvállalkozói láncok hosszának korlátozása, az egyetemleges felelősség és a közvetlen foglalkoztatásra vonatkozó követelmények révén; felhívja a Bizottságot, hogy tisztázza, milyen lehetőségek állnak a tagállamok előtt arra, hogy a hosszú és összetett alvállalkozói láncokból eredő kockázatok és problémák kezelése érdekében arányos jogszabályokat fogadjanak el; felhívja a Bizottságot, hogy fokozza az éghajlatváltozással kapcsolatos félretájékoztatás elleni küzdelemre irányuló erőfeszítéseket;

3. megismétli felhívását a Bizottsághoz, hogy a visszaélésszerű alvállalkozások megszüntetése és a munkavállalók jogainak védelme érdekében javítsák az átláthatóságot és az elszámoltathatóságot az ellátási lánc egészében[29];

4. hangsúlyozza, hogy a munkaerő-kizsákmányolás és az összetett alvállalkozói láncok kezelésére irányuló uniós szintű kezdeményezéseknek figyelembe kell venniük a tagállamok bevált gyakorlatait, azokat a szociális partnerekkel – többek között az európai ágazati szociális párbeszédért felelős bizottságokkal – szoros együttműködésben kell kidolgozni, és a konkrét ágazati realitásokhoz kell igazítani; emlékeztet arra, hogy minden ágazatspecifikus intézkedésnek és kezdeményezésnek, beleértve a magas kockázatú ágazatokban az egyetemleges felelősséget is, összhangban kell lennie az uniós joggal, és nem állíthat szükségtelen akadályokat a határokon átnyúló üzleti tevékenységek elé; hangsúlyozza, hogy az ágazatspecifikus intézkedések és kezdeményezések alacsonyabb szabályozási követelményeket is előírhatnak az alacsony kockázatú ágazatokban működő vállalatok számára;

---

[29] Az Európai Parlament 2025. szeptember 9-i állásfoglalása a közbeszerzésről:

5. rámutat, hogy az alvállalkozói láncokban az egyetemleges felelősség elve az egyik mód annak biztosítására, hogy a fővállalkozó viselje a teljes felelősséget a teljes alvállalkozói láncon belül nyújtott szolgáltatásokért; úgy véli, hogy ez az elv biztosíthatja, hogy a minőséget, a teljesítményt, valamint a munkaügyi, szociális és biztonsági előírásoknak való megfelelést az alvállalkozói lánc minden szintjén szerződésben garantálják; megjegyzi, hogy több tagállam is úgy döntött, hogy az alvállalkozói láncokban a 2014/67/EU irányelv 12. cikkében meghatározott minimumszabályoknál szigorúbb felelősségi szabályokat fogad el;

6. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy foglalkozzanak az olyan gyakorlattal – más néven „pénzügyi alvállalkozásba adással” – amely során a fővállalkozó minden munkát alvállalkozásba ad anélkül, hogy maga végezne el bármilyen munkát; hangsúlyozza, hogy a fővállalkozóknak a szerződés meghatározott részét maguknak kell teljesíteniük; ebben a tekintetben megismétli felhívását a Bizottsághoz, hogy az értékelje a főként a nyertes ajánlattevő közvetlen munkavállalói által teljesített közbeszerzési szerződések hatását, és javasolja, hogy a közbeszerzési szabályok ösztönözzék arra a vállalkozásokat, hogy legyen elegendő saját alkalmazottjuk azon projektek végrehajtásához, amelyekre nekik közbeszerzési szerződést ítéltek oda[30];

7. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy az üzleti versenyképesség, valamint a tisztességes és biztonságos munkakörülmények biztosítása érdekében foglalkozzanak az alvállalkozói láncokban előforduló jogellenes gyakorlatokkal; ezzel összefüggésben ösztönzi a közvetlen munkaviszonyt a magas kockázatú ágazatokban, amennyiben ez megvalósítható, indokolt, arányos, és olyan közérdeken alapuló kényszerítő indokokon alapul, mint a munkavállalók és jogaik védelme;

8. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy ösztönözzék a közösségi juttatásokra vonatkozó rendelkezések beépítését a közbeszerzésbe és az uniós finanszírozású projektekbe, például annak előírását, hogy a vállalkozók és alvállalkozók járuljanak hozzá a helyi készségfejlesztéshez vagy a társadalmi befogadást célzó kezdeményezésekhez, az állami beruházásokból pozitív tovagyűrűző hatásokat teremtve ezáltal;

9. hangsúlyozza, hogy az alvállalkozói szintek korlátozására irányuló nemzeti és regionális kezdeményezéseket gyakran a szociális partnerek – köztük a kkv-k képviselői – közösen kezdeményezték; hangsúlyozza, hogy az ilyen kezdeményezéseket tiszteletben kell

---

30 Az Európai Parlament 2025. szeptember 9-i állásfoglalása a közbeszerzésről.

tartani, ugyanakkor az alvállalkozásra vonatkozó korlátozásoknak arányosaknak kell lenniük;

10. megjegyzi, hogy az alvállalkozói láncok hossza és összetettsége jelentős kihívás a munkaügyi felügyelőségek számára a munkajogi jogsértésekért – amelyet kezelni kell – való jogi felelősség megállapítása terén;

11. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a nemek közötti egyenlőséget figyelembe vevő rendelkezéseket építsenek be minden új keretbe;

12. nyomatékosítja, hogy az egységes piac széttagoltságának korlátozása érdekében a Bizottságnak a tagállamokkal és a szociális partnerekkel szoros együttműködésben meg kell határoznia a magas kockázatú ágazatokat, beleértve az az ágazati szociális párbeszéddel foglalkozó bizottságokat is; hangsúlyozza, hogy a tagállamok felkérhetik a Bizottságot, hogy szükség esetén tegye lehetővé számukra, hogy a magas kockázatú ágazatok közös jegyzékét igazítsák sajátos nemzeti helyzetükhez annak érdekében, hogy a lehető legjobb megközelítést biztosítsák a visszaélésszerű alvállalkozás, a munkaerő-kizsákmányolás és a munkával kapcsolatos bűncselekmények kezelésére; nyomatékosítja, hogy a magas kockázatú ágazatok azonosításának és kiigazításának pontos és naprakész adatokon kell alapulnia;

13. megjegyzi, hogy az alapvető üzleti tevékenységek alvállalkozásba adása széttöredezett és nem biztonságos munkahelyekhez, az átláthatóság és az elszámoltathatóság csökkenéséhez, valamint a munkavállalók hosszabb munkaidőnek, alacsonyabb béreknek és a munkajog egyéb megsértésének való nagyobb kitettségéhez, valamint a munkahelyek bizonytalanságához és labilitásához vezethet[31]; hangsúlyozza, hogy a 2002/14/EK irányelvvel[32] összhangban a munkavállalók képviselőit tájékoztatni kell és konzultálni kell velük azokról a döntésekről, amelyek valószínűleg jelentős változásokhoz vezetnek a munkaszervezésben vagy a szerződéses kapcsolatokban; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat,

---

31 Az Európai Parlament tanulmánya, 2016, *Precarious Employment in Europe (Bizonytalan foglalkoztatás Európában:): 1. kötet : Patterns, Trends and Policy Strategies* (Mintázatok, tendenciák és szakpolitikai stratégiák); Eurofound, 2010, *Key elements of fair employment and decent work* (A tisztességes foglalkoztatás és a tisztességes munka kulcsfontosságú elemei); Európai Bizottság, Közös Kutatóközpont, Outsourcing, working conditions and inequality *(Kiszervezés, munkakörülmények és egyenlőtlenség)*, 2025.

32 Az Európai Parlament és a Tanács 2002/14/EK irányelve (2002. március 11.) az Európai Közösség munkavállalóinak tájékoztatása és a velük folytatott konzultáció általános keretének létrehozásáról – Az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság közös nyilatkozata a munkavállalók képviseletéről (HL L 80., 2002.3.23., 29. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2002/14/oj).

hogy biztosítsák az egyenlő bánásmód elvét, valamint a tisztességes munkakörülményeket valamennyi munkavállaló számára;

14. aggodalmát fejezi ki a jogi egyértelműség hiánya miatt a nem uniós állampolgárok valódi és csalárd kiküldetései közötti különbségtétel tekintetében, valamint amiatt, hogy a szolgáltatásnyújtásra vonatkozó uniós joggal visszaélnek a migrációs szabályok és a nemzeti munkajog megkerülése érdekében; hangsúlyozza, hogy a csalárd kiküldetések aláássák az egységes piac társadalmi szerkezetét, és e gyakorlatok a legkiszolgáltatottabb emberek helyzetét használják ki; felhívja a Bizottságot, hogy a Letta-jelentéssel összhangban vizsgálja felül a végrehajtási kihívásokat, különösen a határokon átnyúló együttműködés tekintetében, és hozzon megfelelő intézkedéseket a munkavállalók és a küldő tagállam közötti tényleges kapcsolat nélküli kiküldetések megszüntetése érdekében; emlékeztet a Letta- és Draghi-jelentések azon általános következtetésére, hogy fokozni kell az egységes piac versenyképességét;

15. aggodalommal veszi tudomásul a kiküldetéshez kapcsolódó kockázatokat, amennyiben az az alvállalkozás és a munkaerő-közvetítés visszaélésszerű formáival párosul; felhívja az Európai Munkaügyi Hatóságot, hogy vizsgálja meg a munkaerő-közvetítők kiküldetések során történő alkalmazását, beleértve annak kockázatát is, hogy ezeket a megállapodásokat a felelősségek kijátszására, a társadalombiztosítási kötelezettségek megkerülésére, valamint az egészségügyi és biztonsági normák aláírására használják fel; felhívja a Bizottságot, hogy foglalkozzon a munkaerő-kölcsönzés keretében történő munkavégzésről szóló irányelvnek[33] a munkavállalók kiküldetésével összefüggésben való esetleges megsértéseivel;

16. hangsúlyozza, hogy a munkáltató vagy munkaügyi közvetítő által a munkavállaló számára biztosított szállásnak meg kell felelnie az alkalmazandó minőségi, higiéniai és biztonsági előírásoknak; hangsúlyozza, hogy az ilyen szállások bérleti díjának arányosnak kell lennie és kerülnie kell a hátrányos megkülönböztetést; kéri, hogy az elszállásolás ellenőrzését építsék be a magas kockázatú ágazatokban végzett munkaügyi ellenőrzésekbe annak megakadályozása érdekében, hogy a munkáltatók vagy a közvetítők megalázó, nem biztonságos vagy túlzsúfolt elhelyezést biztosítsanak a munkavállalók számára; hangsúlyozza, hogy a munkavállalók elszállásolását szabályozó szerződéses rendelkezések nem vezethetnek bizonytalan lakhatási helyzetekhez a munkaviszony megszűnése esetén;

---

33 Az Európai Parlament és a Tanács 2008/104/EK irányelve (2008. november 19.) a munkaerő-kölcsönzés keretében történő munkavégzésről (HL L 327., 2008.12.5., 9. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2008/104/oj).

17. felhívja a Bizottságot, hogy működjön együtt a tagállamokkal a munkavállalók kiküldetésére vonatkozó jelenlegi jogszabályok hatékony végrehajtásának és érvényesítésének biztosítása érdekében; emlékeztet arra, hogy az EU számos jogi eszközt fogadott el a munkaerő-kizsákmányolás és az illegális munka elleni küzdelem érdekében, amely eszközök végrehajtását nemzeti szinten javítani kell; felhívja a Bizottságot, hogy mérje fel a helyzetet, biztosítsa a vonatkozó jogi eszközök tagállamok általi hatékony és eredményes végrehajtását és érvényesítését, és szükség esetén indítson kötelezettségszegési eljárást azon tagállamok ellen, amelyek nem tartják be az alkalmazandó uniós jogot;

18. kiemeli az engedéllyel rendelkező munkaerő-közvetítők nyilvános, interoperábilis nyilvántartásainak hozzáadott értékét; nyomatékosítja, hogy minden engedélyezésre vagy nyilvántartásba vételre minimális feddhetetlenségi kritériumoknak kell vonatkozniuk; felhívja a Bizottságot, hogy vegye számba a munkaerő-közvetítőkre vonatkozó nemzeti gyakorlatokat és jogszabályokat, és biztosítsa, hogy az EU-ban működő munkaerő-közvetítők ne számítsanak fel díjakat, és ne hárítsanak át semmilyen költséget – sem közvetlenül, sem közvetve – részben vagy egészben a munkavállalókra; hangsúlyozza, hogy az alkalmazandó jogot vagy a kollektív szerződéseket megsértő munkaügyi közvetítőket visszatartó erejű szankciókkal kell sújtani, például törölni kell őket a közhiteles nyilvántartásokból, és ki kell zárni őket a közbeszerzési szerződésekből;

19. felszólít a közbeszerzési irányelvek közelgő felülvizsgálatára annak biztosítása érdekében, hogy a kizárási kritériumok jobban kezeljék a csalással, a korrupcióval és a bűnözés beszivárgásával kapcsolatos konkrét ágazati kockázatokat; hangsúlyozza, hogy a különböző ágazatok esetében a sajátos sebezhetőségeiket tükröző külön, testre szabott kizárási kritériumokra van szükség; hangsúlyozza, hogy az ajánlatkérő szerveket fel kell hatalmazni arra, hogy a közbeszerzési eljárásokat a bűncselekmények elleni küzdelemhez és azok kezeléséhez igazítsák; kiemeli, hogy a nagyobb hatékonyság és az egyszerűsítés előmozdítása érdekében egyszerűsíteni kell a kizárási okokra vonatkozó rendelkezéseket; nyomatékosítja, hogy minden olyan gazdasági szereplőt, amely megsérti a 2014/24/EU irányelv 18. cikkének (2) bekezdése szerinti alkalmazandó munkaügyi és környezetvédelmi jogszabályok szerinti kötelezettségeit, ténylegesen ki kell zárni a szóban forgó közbeszerzési eljárásból;

20. nyomatékosítja, hogy a nemzeti cégnyilvántartások és az üzleti nyilvántartások összekapcsolására szolgáló európai rendszer értékes eszközként szolgálnak az alvállalkozókra vonatkozó információkat kérő vállalkozások, a kollektív tárgyalásokban részt venni kívánó szakszervezetek, valamint a végrehajtó hatóságok számára; sajnálja, hogy a nemzeti cégnyilvántartásokban szereplő információk igen eltérő mértékben állnak rendelkezésre; kéri a Bizottságot, hogy a

tagállamok bevált gyakorlataira építve vizsgálja felül, hogyan bővíthető a nyilvánosan elérhető információk köre;

21. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a kiküldött munkavállalók és az alvállalkozói láncokban dolgozó munkavállalók aránytalan munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi kockázatokkal szembesülnek a széttagolt felelősségi láncok és a nem egyértelmű koordináció miatt, különösen az építőiparban; ezzel összefüggésben hangsúlyozza a kiküldött munkavállalók és az alvállalkozói láncokban dolgozó munkavállalók tájékoztatásának és a velük folytatott konzultációnak, valamint a 167. sz. ILO-egyezményben előírt egészségvédelmi és biztonsági rendelkezések hatékony végrehajtásának fontosságát; ezzel összefüggésben fontosnak tartja a szociális partnerek szerepének megerősítését a munkavállalóknak szóló eszközök és képzések kidolgozásában, valamint az egészséges munkakörülmények további előmozdítását az EU következő munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi stratégiai keretében; felhívja a Bizottságot annak értékelésére, hogy a munkahelyi biztonságra és egészségvédelemre vonatkozó jelenlegi jogszabályok megfelelően lefedik-e a biztonsági és egészségvédelmi minimumkövetelmények végrehajtását az alvállalkozói láncokban;

Jogérvényesítés és ellenőrzés

22. emlékeztet a határokon átnyúló együttműködés, a hatékony végrehajtás és az átláthatóság fontosságára a munkával kapcsolatos bűncselekményekhez kapcsolódó bűnözői hálózatok elleni küzdelemben; e tekintetben támogatja az Európai Munkaügyi Hatóság, az Europol, a nemzeti hatóságok és a szociális partnerek közötti megerősített együttműködést; hangsúlyozza, hogy a munkaerő-kizsákmányolás elleni küzdelemhez és az egységes piacon belüli tisztességes verseny előmozdításához hatékony és megfelelő erőforrásokkal rendelkező jogérvényesítési és ellenőrzési rendszerekre van szükség; hangsúlyozza, hogy fel kell lépni a mesterséges konstrukciókon, például postafiókcégeken és munkaerő-kölcsönzés keretében történő színlelt munkavégzésen alapuló, visszaélésszerű alvállalkozói gyakorlatokkal szemben; emlékeztet arra, hogy a 2009/52/EK irányelv előírja a tagállamok számára, hogy gondoskodjanak hatékony és megfelelő ellenőrzésekről az illegálisan tartózkodó harmadik országbeli állampolgárok foglalkoztatásának felügyelete érdekében, és felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy biztosítsák a megfelelő végrehajtást;

23. üdvözli a Bizottságnak az Európai Munkaügyi Hatóságról szóló értékelő jelentését, és ismételten felhívja[34] a Bizottságot, hogy jelentősen erősítse meg az Európai Munkaügyi Hatóság megbízatását azáltal, hogy lehetővé teszi számára az uniós munkajog

---

[34] Az Európai Parlament 2024. január 18-i állásfoglalása az Európai Munkaügyi Hatóság megbízatásának felülvizsgálatáról.

állítólagos megsértésének kivizsgálását, valamint hogy saját kezdeményezésére vizsgálatokat kezdeményezzen és végezzen a határokon átnyúló ügyekben, kiterjeszti az ügynökség megbízatását a harmadik országbeli állampolgárok munkaerő-mobilitására, fokozza működési kockázatelemzési kapacitását, valamint elegendő forrást biztosít számára feladatai ellátásához; hangsúlyozza, hogy az ELA iránymutatása alapján tovább kell harmonizálni és egyszerűsíteni kell a munkavállalói mobilitásra vonatkozó szabályokat és ellenőrzési eljárásokat, ideértve az egységes ellenőrzési normákat és a jobb információcserét is; javasolja, hogy az Európai Munkaügyi Hatóságon belül hozzanak létre ágazatspecifikus végrehajtási egységeket, különösen az építőipar, a közlekedés és a mezőgazdaság tekintetében, és fokozzák az együttműködést a szociális partnerekkel az érintett ágazatokban;

24. kiemeli, hogy a munkaügyi ellenőrzések a munkaerő-kizsákmányolás felderítésében és megelőzésében, valamint a munkaügyi jogszabályok általános betartásában egyaránt alapvető szerepet töltenek be; sürgeti a tagállamokat, hogy növeljék munkaügyi felügyelőik számát és a munkaügyi felügyelőségeknek nyújtott támogatásukat; emlékeztet arra, hogy a 2006/22/EK irányelv[35] már megállapítja a közúti fuvarozás terén a szociális jogszabályok betartásának ellenőrzésére vonatkozó minimumszabályokat, és felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy javítsák a munkaügyi ellenőrzések minőségét és fokozzák azok gyakoriságát, valamint biztosítsák a megfelelő minimális munkaügyi ellenőrzési kapacitást, összhangban az ILO referenciaértékével, amelynek megfelelően minden 10 000 munkavállalóra jusson legalább egy munkaügyi felügyelő; hangsúlyozza, hogy a panasztételi mechanizmusok – annak ellenére, hogy fontosak a célzott ellenőrzések kezdeményezése szempontjából – továbbra is kihasználatlanok és elérhetetlenek, különösen az utazó munkavállalók és a nem uniós országokból származó munkavállalók számára; emlékeztet arra, hogy a 2009/52/EK irányelvvel összhangban a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy hatékony mechanizmusok álljanak rendelkezésre, amelyeken keresztül az illegális foglalkoztatásban lévő nem uniós állampolgárok panaszt nyújthatnak be munkáltatójukkal szemben;

25. hangsúlyozza a pontos és naprakész adatok fontosságát; megjegyzi, hogy az alvállalkozói láncok összetételére és a munkával kapcsolatos bűncselekményekre vonatkozó információk szintje Európa-szerte eltérő, és ez kihívást jelent mind a végrehajtás, mind a szakpolitikai döntéshozatal szempontjából; felhívja a Bizottságot, hogy e

---

35 Az Európai Parlament és a Tanács 2006/22/EK irányelve (2006. március 15.) a közúti szállításra vonatkozó egyes szociális jogszabályokkal kapcsolatos 3820/85/EGK és a 3821/85/EGK tanácsi rendelet végrehajtásának minimumfeltételeiről és a 88/599/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 102., 2006.4.11., 35. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2006/22/oj).

tekintetben fokozza az adatgyűjtést, és kiemeli az Európai Munkaügyi Hatóság szerepét abban, hogy megbízható információkat nyújtson az általános tendenciákról és a visszaélésszerű magatartásról a határokon átnyúló helyzetekben;

26. kiemeli a munkaterület azonosítására irányuló nemzeti és ágazati szintű kezdeményezések, például a szociális személyazonosító igazolványok sikerét; ezzel összefüggésben üdvözli az európai társadalombiztosítási kártya (ESSPASS) felvételét a Bizottság 2026. évi munkaprogramjába; megismétli az ESSPASS rendszer gyors bevezetésére, valamint a szociális biztonsági jogok és a méltányos mobilitás fokozott védelmére és digitális érvényesítésére irányuló felhívását[36], beleértve a valós idejű ellenőrzést és a végrehajtó hatóságok közötti információcserét is; felszólít az ESSPASS nemzeti és ágazati munkavállalói kártyarendszerekbe való integrálására az interoperabilitás és a zavarok minimálisra csökkentésének biztosítása érdekében; hangsúlyozza, hogy az ESSPASS-nak csökkentenie kell a szükségtelen adminisztratív terheket, egyszerűsítenie kell a megfelelést a vállalkozások számára, minimális megfelelési költségekkel a kkv-k számára, és támogatnia kell az Európai Munkaügyi Hatóságot és a nemzeti hatóságokat a visszaélések és a bűncselekmények elleni küzdelemben; hangsúlyozza az erős adatbiztonság és adatvédelem fontosságát az ESSPASS számára, valamint a szociális partnerek bevonását a rendszer kialakításába és bevezetésébe; tudomásul veszi továbbá az egyéb uniós kezdeményezésekkel, például a digitális személyiadat-tárcával kapcsolatos, folyamatban lévő munkát, amely segíthet javítani a hatóságok azon képességét, hogy anélkül lépjenek fel a bűnözői magatartással szemben, hogy megterhelnék a kkv-kat vagy növelnék a fogyasztók költségeit;

A munkaerő-kizsákmányolás szankcionálása

27. aggodalommal jegyzi meg, hogy azok a személyek, akikre az egyik tagállamban kereskedelmi tilalom vonatkozik, megkerülhetik a nemzeti korlátozásokat azáltal, hogy egy másik tagállamban regisztrálnak és működtetnek vállalkozást, ami aláássa a munkaerő-kizsákmányolás elleni küzdelmet az egész egységes piacon; felhívja a Bizottságot, hogy a Szerződésekkel összhangban biztosítsa a tagállamok közötti hatékonyabb információcserét és együttműködést, valamint a kereskedelmi tilalmak és a büntetőjogi szankciók kölcsönös elismerését a korlátozások kijátszásának megelőzése érdekében; ezzel összefüggésben hangsúlyozza a jogállamiságnak és a tisztességes eljárásra vonatkozó biztosítékoknak való megfelelés fontosságát; javasolja a belső piaci információs rendszer (IMI)

---

36 Az Európai Parlament 2021. november 25-i állásfoglalása az európai társadalombiztosítási kártya bevezetéséről a szociális biztonság területén a digitális jogérvényesítés és a méltányos mobilitás javítása érdekében.

használatát a releváns információk tagállamok közötti, időben történő és biztonságos cseréje érdekében;

28. megjegyzi, hogy az uniós szakpolitikai területek között eltérések vannak a szankciók és a szankciórendszerek tekintetében; hangsúlyozza, hogy a munkával kapcsolatos bűncselekményekre és a munkavállalói jogok megsértésére vonatkozó büntetéseknek és szankcióknak hatékonynak, visszatartó erejűnek és a vállalkozás által elkövetett jogsértés jellegével, súlyosságával és időtartamával, valamint az érintett munkavállalók számával arányosnak kell lenniük; felhívja a Bizottságot, hogy az arányosság, az elrettentés és az egyenlő versenyfeltételek biztosítása érdekében vizsgálja meg a szankcióknak a vállalat méretéhez vagy forgalmához való kapcsolását; hangsúlyozza, hogy a határokon átnyúló esetekben szükség van egy, a kifizetetlen bérek, társadalombiztosítási járulékok, bírságok és kártérítések behajtására szolgáló mechanizmusra;

29. kiemeli azt a problémát, hogy a munkaerőpiac csalárd és bűnöző szereplői stratégiai csődöket és vállalkozáseltűnéseket alkalmaznak a végrehajtatlan kifizetésekért járó felelősségrevonás és a szankciók elkerülésére; kéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy vizsgálják meg a stratégiai csődökkel és az eltűnő vállalkozásokkal kapcsolatos problémákat, különösen a határokon átnyúló esetekben, és tegyék meg a szükséges kezdeményezéseket a jelenség gyakoriságának csökkentése érdekében;

30. emlékeztet arra, hogy a közkiadásoknak a munkavállalói jogok tiszteletben tartásához és a tisztességes munkakörülményekhez való kötése az egyik rendelkezésre álló eszköz a visszaélésszerű alvállalkozás és a munkával kapcsolatos bűncselekmények elleni küzdelemben;

°

° °

31. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.